

MÝCH 11 OBLÍBENÝCH ROSTLIN

které porostou u každé chalupy
a zvládnou to s minimální péčí
chalupářky začátečnice

Původně byly venkovské zahrady kuchyňskými zahradami, které lidé využívali k pěstování užitkových rostlin. Šlo o to získat co největší úrodu z co nejmenšího prostoru. Mezi ovocem, zeleninou a bylinkami byla vždy spousta květin, které pomáhaly přilákat užitečný hmyz. Dnes se termínem venkovská zahrada označuje spíše určitý styl výsadby, který spojujeme s okouzujícím designem, organizovanou divočinou a spoustou barevně kvetoucích rostlin.

Nemusíte se vzdát ani jedlé zahrady, ani krásných záhonů. Kombinujte oboje tak, jak to dřív dělali naši předci. Současně ale dbejte na to, aby to dalo co nejméně práce.

Že to nejde? Všechno je o výběru správných rostlin a o uvědomění, že péče o trávník vyžaduje podstatně více práce, než chytře navržené trvalkové záhonky.

A pokud váháte s výběrem rostlin do své zahrady a bojíte se, že se jim nebude dařit, pokud chcete doplnit svoji možná trochu nudnou zahradu o krásné a trvanlivé kousky, které nadělají spoustu parády, čtěte dál!

Máte před sebou výběr mých jedenácti oblíbených nenáročných rostlin z mé kartotéky, jejichž pěstování vám přinese radost na dlouhá léta. Jestli vám z nich některá chybí na zahradě, zkuste se zamyslet, zda to není právě ten jeden jediný puzzlík, který dovede vaši rostlinnou skládačku k její dokonalosti.

Radostné chvíle v zahradě vám přeje

Jana

BŘEČŤAN POPÍNAVÝ – KEŘOVÝ

Hedera helix 'Arborescens'

Není snadné najít rostlinu, která je stálezelená a zároveň hezká, aniž by to byla bobkovišeň nebo jehličnan. Dobrá zpráva je, že keřový břečťan všechno toto splňuje.

Je stálezelený a nešplhá po stromech. Na podzim je to pro včely naprostý ráj, protože v tomto ročním období není mnoho rostlin, kde by hmyz mohl najít potravu. Má zelenožlutou barvu s jemnými květy, které nahrazují malé bobule (nejprve zelené a v předjaří černé). Plné slunce? To je v pořádku. Úplný stín? To je také v pořádku. Něco mezi tím? Ano, i tak to může být.

1-1,5 → 0,5-1,5

Tipy na výsadbu a péči

Pokud máte zájem o pokryv čehokoliv právě touto odrůdou, vysad'te rostlinu ke zmiňované opoře. Větvičky ji využijí a snadno se po ní vyšplhají.

Stříhat se nemusí, ale pokud chcete, aby se příliš nerozrostl, občas jej můžete zastříhnout (nejlépe na jaře).

Můžete ho využít na věnce a v květinových aranžmá.

CIBULOVINY

Sněženky, krokusy, narcisy, tulipány a jiné

Pytle s cibulkami jsou jasným znamením, že přišel podzim! Jakmile cibulky zasadíte do země, stačí si jen sednout a čekat, až na jaře rozkvetou. Pohled na jejich veselé zelené hlavičky, které se vynořují ze země po ponuré zimě, vás tak potěší, že se vyplatí na podzim trochu víc kopat, než vaše zahrada upadne do zimního spánku.

Nenáročné cibuloviny jsou ty, které nepotřebují žádnou další péči, snadno se rozrůstají nebo zplaňují, jako sněženky nebo bledule, talovíny, ladoňky, sasanky či krokusy. V létě vsadte na okrasné česneky!

0,1–0,8

Tipy na výsadbu a péči

Pokud jde o tulipány, jednodušší varianty nebo ještě lépe divoké (botanické) druhy jsou snazší „začátečnické rostliny“. Zpravidla platí, že šlechtěné odrůdy se v následujících letech ze záhonů vytrácejí a cibulky je potřeba vyndávat a rozdělovat, aby znova kvetly v celé své kráse.

Věřte, že pro každý tip stanoviště se najde nějaká cibulovina, kterou můžete na dané místo vysadit. Není tedy důvod, proč by na vaší zahradě měly tyto rostliny chybět.

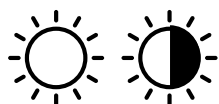
DENIVKA PLAVÁ

Hemerocallis fulva

Je nádherná, dlouhověká, bezúdržbová a najdete ji téměř v každé venkovské zahradě. Snáší jakoukoliv půdu a nebude od vás potřebovat vůbec nic.

Oranžové květy s užšími okvětními plátky se objevují na až 140 cm dlouhých stoncích a kromě vašich záhonů umí ozdobit a chuťově zpestřit zeleninové saláty nebo dezerty.

Pokud oranžová barva není vaše oblíbená, můžete sáhnout po žluté variantě denivce žluté (*Hemerocallis lilioasphodelus*), která dosahuje stejných kvalit, nebo po dalších nově vyšlechtěných kultivarech různých barev.

1-1,4 → 0,5-1,5

Tipy na výsadbu a péči

Stačí zasadit a s každým dalším rokem těšit z přibývajících stonků a květů.

Kromě zasazení a případně občasného zalití v období sucha nepotřebuje vůbec nic.

Netrpí na škůdce ani choroby.

Denivku si můžete namnožit rozdělením trsu po 2-3 letech od vysazení.

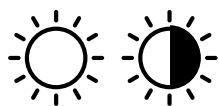

HORTENZIE STROMEČKOVITÁ 'ANNABELLE'

Hydrangea arborescens 'Annabelle'

Zdravá, opakovaně kvetoucí a všestranně oblíbená odrůda hortenzií, jejíž bílé květy ve tvaru koulí jsou prostě úchvatné. Květy mají zpočátku nazelenalý nádech a dorůstají do průměru až 25 cm. Celá rostlina může dosáhnout výšky až 1,5 m.

Preferuje plné slunce nebo částečný stín a skvěle se hodí jako živý plot. Při rozhodování, kam ji zasadit, mějte na paměti, že roste do velké šířky.

1-1,5 → 1-1,5

Tipy na výsadbu a péči

V horkých dnech je budete muset zalévat. Na jaře odřízněte zvadlé květy z předchozího roku – nové květy již budou číhat pod nimi.

Bohatě kvete i po radikálním sestřihání zjara (zpětný řez o cca $\frac{3}{4}$ výšky). Tento řez podpoří tvorbu silnějších stonků, které se nebudou při dešti ohýbat.

Pěstovat jí můžete v téměř jakékoli propustné a vlhčí zemi. Snáší jakoukoli světovou stranu a pH půdy.

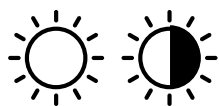

KAKOST 'ROZANNE'

Geranium Wallichianum 'Rozanne'

Je to takový malý květinový zázrak. Mezi ostatními druhy kakostů vyniká především dlouhým a nepřetržitým kvetením od června až do prvních mrazů. Než vykvete, zdobí záhony listy s lehkým světle zeleným mramorováním, které se na podzim zbarví do zlatavě oranžových až červených odstínů. Zkrátka, musíte ho mít!

Snadno se rozrůstá a je skvělý pro vyplnění prázdného místa na záhonech. A bonus navíc – kakostům obecně se hlemýždi vyhýbají!

0,2-0,4 $\uparrow$ 0,2-0,5 VI-X

Tipy na výsadbu a péči

Na jaře ho pořádně zastříhněte, bude tak bohatší, nutné to ale není. Můžete ho i přihnojit, pokud se vám bude chtít (má rád živné půdy).

Občas kolem nasypu trochu čerstvé půdy a zamulčuji.

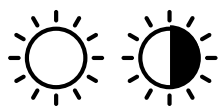
V závěsném květináči nebo při výsadbě na vrchol zídky vytvoří přirozeně převis.

KONTRYHEL

Alchemilla

Rostlina okrasná především svými listy, což znamená podívanou po celou sezónu! V době květu kombinací žlutozelených květů s růžovými růžemi nebo modrokvětými trvalkami vznikne dokonalá souhra barev. A když se brzy ráno na sametových listech tvoří kapky rosy... Nádhera! Skvěle zakryje holou zem nebo ohraničí záhon. Můžete ho zasadit na slunném nebo stinném místě, všechno je v pořádku. Nepřemýšlejte o tom příliš, prostě si vyberte místo, kde si myslíte, že bude vypadat dobře, a jděte do toho.

0,5 $\left\{ \begin{array}{l} 0,3-0,5 \end{array} \right.$ VI-VIII

Tipy na výsadbu a péči

Pokud chcete zabránit samovolnému rozmnožování, můžete kontryhel po odkvětu zastříhnout. Jednou z výhod je, že listy znovu vyraší.

Škůdců a chorob se obávat nemusíte.

Pomáhá zmírňovat bolesti a křeče spojené s mnoha gynekologickými problémy a podporuje trávení u lidí s gastrointestinálními potížemi.

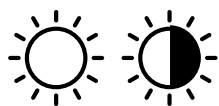
MUCHOVNÍK

Amelanchier

Krásný po celou sezónu: na jaře vykvete bílými květy, v létě vám poskytne výborné a zdravé prospěšné plody podobné borůvkám a na podzim oceníte jeho listy, které ozdobí vaši zahradu oranžovými, bordó a žlutými odstíny.

Ať už si vyberete jakýkoli z druhů nebo kultivarů tohoto opadavého keře, nebudete s ním mít žádné starosti. Je odolný a nenáročný na péči. Kam ho zasadíte, tam poroste.

Tohle chalupářské mlsání si prostě nemůžete nechat ujít!

2-4 1-2

Tipy na výsadbu a péči

Je vhodný do volně rostoucího živého plotu, ale můžete ho pěstovat i jako solitér.

Muchovník lze pěstovat jako vícekmén. Pokud máte v plánu podsadit keř trvalkami, stačí ostříhat dole rostoucí větvičky a ponechat pouze několik hlavních.

Pokud ho chcete udržet menší, na jaře před rašením ho mírně sestříhejte. Na choroby ani škůdce netrpí.

U nás se jako nejchutnější osvědčil Muchovník olšolistý 'Martin'.

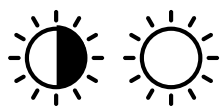

ORLÍČEK OBECNÝ

Aquilegia vulgaris

Klasická květina záhonů našich babiček. Roste a samovolně se rozmnožuje jako plevel, ale nikdy neohrožuje ostatní rostliny. Je velmi jemná, dodá vaší zahradě vzdušnost a vy se budete cítit jako na louce plné divokých květů. Kvete brzy, takže jakmile v květnu nastane pár teplých dní, tyto krásné malé rostlinky zaplní celou vaši zahradu.

Orlíček roste opravdu kdekoli. Velice dobře a snadno se pěstuje ze semen a vyhovuje mu téměř jakákoli půda včetně jílovitých a zásaditých půd.

0,7 0,5

Tipy na výsadbu a péči

Orlíčku existují desítky kultivarů v různých barvách, tento modro fialově kvetoucí orlíček obecný je ten nejobyčejnější.

Po odkvětu z rostlin vytřepu semena a rozházím je po záhonech, aby z nich vyrostlo mnoho nových rostlin. Jen je potřeba počítat s tím, se vám jednotlivé kultivary budou mezi sebou křížit a jen těžko udržíte jejich původní vzhled.

Odkvetlé stonky většinou ostříhám a pokud rostliny vypadají hodně ošuntěle, tak i listy, znovu obrazí.

PIVOŇKY

Peonia officinalis

Opravdu klasická a dlouhověká rostlina do venkovské zahrady. Romantická, nostalgická a prostě nádherná. Pivoňky mají rády hodně slunce, nejlépe se jim daří v dobré zahradní půdě. Můžete je umístit i do polostínu, ale trochu méně pokvetou. Stejně jako růže mají hluboké kořeny a umí si obstarat vodu a živiny přímo ze země.

V červnu až červenci rozvinou svá kulatá poupata a oslavují začátek léta. Vypadají také nádherně ve váze.

0,4-0,5 $\uparrow$ 0,3-0,5 $\rightarrow$

Tipy na výsadbu a péči

Když vyraší výhony, umístím k rostlině oporu, aby stonky pod tíhou květů nepoléhaly (obzvláště po dešti)

Vypadají lépe, když odstraníte odkvetlé květy.

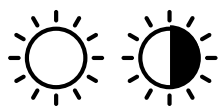
Na podzim je stříhám, když začnou vypadat seschle.

RŮŽE PNOUCÍ *tzv.* RAMBLER

Jsou důležitým prvkem romantických a útulných venkovských zahrad. Navíc opravdu nevyžadují mnoho práce. Pokud se bojíte, že pěstování růží je náročné a nechcete se věnovat jejich stříhání každé jaro, tak tady se bát nemusíte. Stačí se vyhnout opakovaně kvetoucím odrůdám, zvolit ty jednokvěté a nechat je vytvořit šípky. Budete mít méně práce a zároveň něco, co rozjasní vaši zahradu na podzim (a dokonce i v zimě, pokud je ptáci nesklidí).

Výběr odrůdy záleží na umístění, účelu, pro který ji budete používat, a barvě, kterou chcete.

3,5-10 0,5-2

Tipy na výsadbu a péči

Po zasazení už vlastně nic moc nemusíte dělat. Rostou si, jak se jim zlíbí. Pokud je chcete usměrnit, tak je vyvazujte k opoře (oblouk, treláž pod.)

Tento typ růží se nestříhá – ano, čtete dobře, žádný jarní řez. Stříhají se pouze suché výhony nebo pokud se podle vás růst vymkne kontrole.

Růže ocení na jaře trochu kompostu, ze který se vám odvděčí větším množstvím květů. V prvních dvou nebo třech letech je ale nechte, ať si najdou vlastní živiny. Je to způsob, jak je naučit vytvořit hlubší kořeny a být tak nezávislejší na vás.

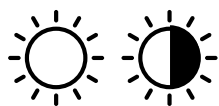

SASANKA JAPONSKÁ

Anemone hupehensis

Japonské sasanky dlouho a krásně kvetou – můžete je sehnat v bílé, růžové a magenta barvě. Jsou nenáročné, ale mohou se hodně rozrůst, takže na to myslete, pokud je vaše zahrada spíše menší. Na podzim bude vaše zahrada radostnou a barevnou pastvou pro oči, když se spojí s jiřinami, astrami nebo verbenami.

Bílé kultivary nádherně rozsvítí ponurá přistíněná zákoutí a velmi dobře se hodí na okraje keřových výsadeb.

0,7-1,2 $\left\{ \begin{array}{l} \uparrow \\ 0,7-0,9 \\ \rightarrow \end{array} \right.$

Tipy na výsadbu a péči

Na jaře je zkratíte.

Na jaře je můžete hnojit – já to ale nedělám :).

Jeden z klasických, nejkrásnějších a mých nejoblíbenějších kultivarů je bíle kvetoucí sasanka 'Honorine Jobert' (na obrázku).

Květy sasanek jsou vhodné k řezu.

